

O'zbekiston Respublikasi Ta'limni rivojlantirish
respublika ilmiy-metodik markazi

Tabaqalashtirilgan yondashuv: Barcha uchun tushunarli dars

G.Xazanova, Sh.Akbarova- Toshkent Shahar Bektemir tumani
290-umumta'lim muassasasi boshlang'ich sinf o'qituvchilari

REJA

1. Tabaqalashtirilgan metod.
2. Tabaqalashtirilgan metod mezonlari.
3. Tabaqalashtirilgan metod nima uchun muhim?
4. O'quvchilar o'rtasidagi farq va afzalliklar
5. Inklyuziv sinfda darsni qanday tashkil etish kerak?
6. Didaktik o'yinlar tushunchasi.
7. Bolalar ijodini o'rganish metodlari.
8. Baholash va monitoring.

Tabaqalashtirilgan yondashuv

Tabaqalashtirilgan yondashuv (differensiallashgan yondashuv) bu ta'lim jarayonida har bir o'quvchi individual xususiyatlari, qobiliyati, qiziqishlari va o'zlashtirish darajasini hisobga olgan holda yondashish usulidir. Soddaroq aytganda, bu "hamma uchun bir xil qolip" tamoyilidan voz kechib, har bir shaxsga mos keladigan "kalit" topish demakdir.

Tabaqalashtirilgan yondashuv mezonlari

O'quvchilarni tabaqalashtirish mezonlari

O'qituvchi o'quvchilarni quyidagi guruhlariga ajratishi mumkin:

O'zlashtirish darajasiga ko'ra

Yuqori (iqtidorli), O'rta, Past
(qo'shimcha yordamga muhtoj).

Qiziqishlariga ko'ra

Gumanitar, Texnik,
Badiiy yoki sportga moyillik.

O'rganish uslubiga ko'ra

Vizual (ko'rib), Audio (eshitib),
Kinestetik (harakat qilib).

Nima uchun muhim?

Bu yondashuvning afzalliklari

- **Motivatsiya ortadi:** O'quvchi o'ziga mos topshiriqni bajarganda muvaffaqiyat hissini tuyadi.
- **Bo'shliqlarni to'ldirish:** Past o'zlashtiruvchi o'quvchilar bilan "qolib ketgan" mavzularda ishlash imkoni tug'iladi.

Iqtidorlarni qo'llab-quvvatlash: Kuchli o'quvchilar bir joyda qotib qolmaydi, ular uchun qiyinroq vazifalar beriladi.

O'quvchilar o'rtasidagi farqlar

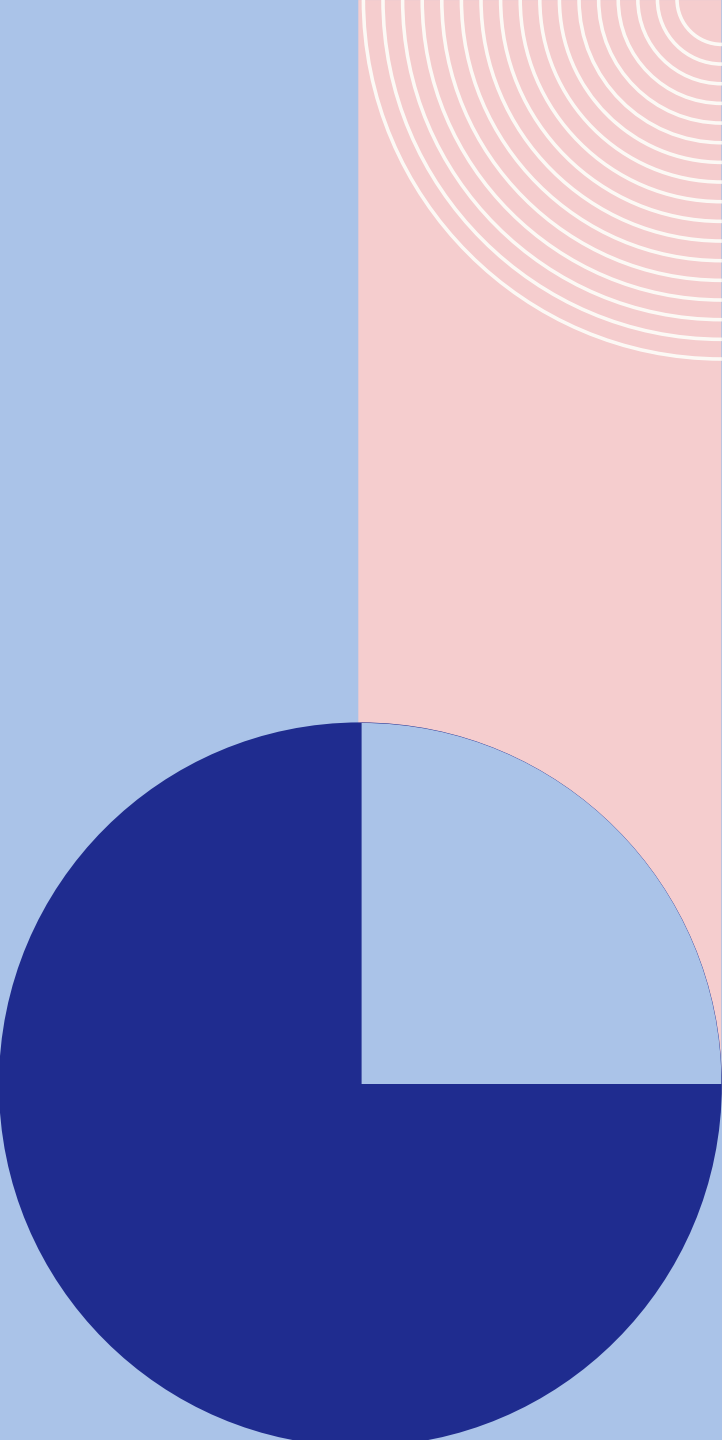
Bilim darajasi

Qobiliyat va tezlik

Qiziqishlar

O'rganish uslublari

INKLYUZIV SINFDA DARSNI QANDAY TASHKIL ETISH KERAK? (Amaliy keyslar)

DIDAKTIK O'YINLAR TUSHUNCHASI

Didaktik o'yinlar va mashqlar ta'lim jarayonida o'quv maqsadlariga erishish uchun mo'ljallangan o'quv faoliyatining maxsus turi hisoblanadi. Ular o'yin elementlari, qoidalari va tuzilishi orqali bilim, ko'nikma va munosabatlarni shakllantirishga xizmat qiladi.

Didaktik o'yinlar o'quvchilarning motivatsiyasini oshirish, e'tiborini jamlash hamda mustaqil fikrlash va muammoni hal etish qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Ushbu tushuncha nafaqat bolalar maktab ta'limida, balki kasb-hunar, oliy ta'lim va qayta tayyorlash kurslarida ham qo'llaniladi va turli yosh hamda mavzular uchun moslashtiriladi.

MAYDA MOTORIKANI RIVOJLANTIRISH

SENSOMOTORIKA

ART-TERAPIYA

BOLALAR IJODINI O'RGANISH METODLARI

BOLALARNI IJODINI O'RGANISHNING QUYIDAGI
SHAKLLARI MAVJUD

TURLI
MAVZULARDAGI
TANLOVLAR

FESTIVALLAR

HAR XIL MAVZUDAGI
TO'GARAKLAR

FAN
OLIMPIADALARI

MAKTAB
KO'RGAZMALARI

SPORT
MUSOBAQALARI

BAHOLASH VA MONITORING

Didaktik o'yinlar va mashqlarning samaradorligini aniqlash uchun monitoring va baholash tizimi kerak.

Formativ baholash usullari — kuzatuv jurnallari, baholash chek-listlari, o'quvchilar tomonidan o'zini baholash va tengdoshlar bahosi — dars davomida o'zgarishlarni aniqlash imkonini beradi.

Summativ baholash esa o'quv natijalarini o'lchash, testlar va loyiha ishlari orqali amalga oshiriladi. Baholash mezonlari oldindan aniqlangan bo'lishi, natijalar qayta ishlanib, o'qituvchiga darslarni moslashtirish va individual qo'llab-quvvatlash strategiyalarini ishlab chiqish imkonini berishi lozim. Raqamli o'quv platformalaridan foydalanilganda analitik ko'rsatkichlar (faollik, to'g'ri javoblar ulushi, vaqt) yordamida ham monitoring olib borish mumkin. Baholash ob'ektivligi va ishonchliligini ta'minlash uchun mezonlar aniq va ochiq bo'lishi kerak.

XULOSA VA TAVSIYALAR

Didaktik o'yinlar va mashqlar zamonaviy ta'limda samarali vosita hisoblanib, o'quv jarayonini qiziqarli, interfaol va natijadorligini oshiradi. Ularni muvaffaqiyatli qo'llash uchun dars maqsadlari bilan uzviy bog'lanish, pedagogik nazariyalar asosida loyihalash, yosh va madaniyatga moslashtirish hamda baholash tizimini joriy etish muhimdir.

Tavsiya: dars jarayonlarida o'yinlarni sinovdan o'tkazish, ma'lumot va qoidalarni soddalashtirib bosqichma-bosqich qo'llash, differensiyalash va inklyuziv yondashuvni ta'minlash zarur. Kelgusida didaktik o'yinlar samaradorligini ilmiy tadqiq qilish va amaliy tajribalarni almashish ta'lim sifatini yanada oshiradi.

E'TIBORINGIZ UCHUN RAHMAT!

trm.uz

t.me/trm_metodika

t.me/trm_uz

fb.com/trmuz

